

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.	Főszerkesztő: Benka Gyula.	Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla.	KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.	Főmunkatárs: Zlinszky István.	Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula	Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Pünkösöd a középiskolában.

Az újabb rendtartás szerint a középiskolában pünkösdre négy napi szünet van adva. E rendelkezés azt a célt kívánja szolgálni, hogy a tanuló-ság tanulmányoszerű kirándulásokat tegyen, s olykor a vidéki s országos tornaünnepélyeken az iskolás munkásság megzavarása nélkül részt vehessen.

A mostani pünkösdre is izgalmas várakozással gondolt hazánk középiskolai tanuló-sága. Tervezgettek, hogy a fő- és székvárosban tartandó országos tornaünnepélyen oly sikerrel vehetnek részt, mely ifju életük kedves emlékei között kiváló helyet fog elfoglalni. A ministerium olympiai magasságáról leözönlő szélroham azonban váratlanul elfojtotta az ifju lelkek reménykedésének pásztortüzét. Elmaradt az ünnep s a versenyzésre gyürköző fiatalság szép reményei helyett csalódással gazdagodott.

Nem olcsó népszerűség keresésére, de sok évi tapasztalatokon nyugvó czélszerűség gondolata mozgatja toltamat, midőn kifejezést adok azon

meggyőződésnek, hogy sokkal nagyobb örömet szerzett volna a ministerium mindnyájunknak azzal, ha a tornaünnepély helyett az érettségi vizsgálat alakját szüntette, vagy változtatta volna meg már ez év folyamán.

Az érettségi külföldről beplántált üvegházi növény. Nem bír nálunk meghonosulni. Sem alakja, sem illata nem kedves. Csaknem olyanféle, mint a szerbtövis. És ha ma talán a fennálló minősítvényi törvények miatt azonnal meg nem szüntethető, módosítása s egyszerűsítése ugy tanítási, mint nevelési érdekekből nagyon is kívánatos. Állításom igazolásaként most röviden csak a következőket említem föl.

A hamar lepergő iskolai év nagy munkáját korlátozza az érettségi azzal, hogy a 10 hónapra terjedő iskolai évből csaknem két hónapot elnyel. Erről alaposan meggyőződik mindenki, ha csak szemlélő gyanánt is egy érettségi lefolyását megfigyeli. A félévi vizsgálatokon a sok tárgyából való lefeleltetésre, értesítő hivatals kiállítására

elkallódik a 10—12 nap. Alig végződött a félévi vizsgálatok izgalmas munkája, már beköszönt az írásbeli érettségit megelőző s annak föltételét képező osztályvizsgálata a nyolczad éveseknek. Népes osztályokkal szemben ez is 8—9 napot igénylő munka. Azután következik az írásbeli érettségi s a dolgozatok tanári híralata. Ezután jönnek elő azok az immel-ámmal végzett ismétlések, melyeken az osztályvizsgálatot állott tanulók nagy része alig vesz részt azon cím vagy ürügy miatt, hogy most már a szóbeli vizsgálat tárgyaira kell készülni a vizsgálatot előző napokon át, komoly munkához szokott jó tanulónál tán még van e címnek jogosultsága, de a könnyelműbb rész ez ürügy alatt elveti az iskolai élet gondját s még szerencse, ha haza távozik nem az iskola helyén halmozza föl a botrányt ezen félig-meddig iskolai kötelezettség körén kívül álló exlex helyzetében. Az ilyen helyzet aztán sok fegyelmi eljárásnak oka szokott lenni

TÁRCA.

Szentirmay Mados György versei.

(Dr. S. K.) Mados György fiatal ember, egészen fiatal ember, aki nemrégiben még a szarvasi gymnasium padjait faraghatta. És ennek a tulontul fiatal embernek verseit már is kiadták a barátai, de nem azért hogy csak ki legyenek adva és lásson nyomdafestéket, hanem hogy szerzőjének megszerezze az első, nagyszerű elismerést, amely az ország első irod. lapjaitól ered. Halvány, szürke színben egyszerű burkolatu füzet az ő versfüzete. És én szeretném letépni ezt a köntöst és illatos, könnyű, selyemfátyolos fedeleket közt elhelyezni. Vagy ki sem nyomtatva, csak úgy ahogy ő megírta kéziratban egy álmodó leány selyem-kazetájába elhelyezni. És tele szórni, betemetni a tavasz első, fehér virágaival. Szentirmay Mados finom, borusan szelid költeményei — melyek illatot lehelnek, mint egy nyíló, ébredő tavaszi

kert — ilyen külső formát követelnének. Mint ahogy a kék, ábrándos szemhez illik a halvány, fehér selyemruha. A mai költészet virágsarnokában ez a versfüzet benső tartalmával értékes és nem külsejével. Ez a versfüzet egyetlen egy nagy gyönyörű, melódia.

Egy nagy melódia, a mely ezer árnyalatu, — amelyben vágyak, kétségek, ifju erők, ifju élet kap szárnyra bűgő, szomorú hangon. Vágyaknak ábrándoknak halk lehelletét érezzük bujkálni vers sorai alatt, amelyek búsak és megojtók, mint az elfelejtett, elfonyadt ibolyáknak még mindig érezhető halk lehellete egy régi szerelmes levélben.

És a vágyak remények mellett borus emlékek boronganak ifju lelkében amelyeket egy alkonyodó est óraiban álmod vissza és az alkony szelid aranyával fest be.

— Ez a csöndes melancholia adja meg egészében is az ő poetai karakterét. A Re-

viczky féle lány, altató hang. A Reviczky féle borus bangulatok.

De dacos erő és szilajság is érezhető ki verseiből. Különösen a „Mélységekben” c. ciklusban. Itt is azonban tulnyomóan a könnyező lírikust látjuk, ez a ciklus is egy andalgó elégia, egy hervadt, sápadt virágokból kötött gyászbokréta.

A mai modernnek nevezett költészetben bizonyos hogy nem találunk fel annyit szentimen talizmust, mint a Mados verseiben! De ha költészete, amelyet a szomorúság lány, meleg hulláma borít el, egy ábrándos, letűnt, renessans kor visszatérő zenéjének is hangzik, mégis a modern ember hangja elnyomja azt, amely meglepően új, kifejező és erőteljes.

Tud finomnak, gyöngédnek lenni, amelyet egy Reviczky-iskola parancsol, anélkül, hogy nyelve a tömör erőt nélkülöznél.

Tud modern lenni, anélkül, hogy annak törekedne feltűnni. Egy csodálatos asszimiláló tehetséggel rendelkezik amely az ujra

épen akkor, mikor az ifjunak kegyeletes érzelmekkel kellene gondolnia az ő iskolájára, melynek kebeléből ma holnap leszakad, következik aztán a sok időpocséklással járó fegyelmet lazító, sok félreértésre okozódó előzmények után a szóbeli érettségi. És ez a tékozlása a tanítás idejének épen akkor nehezedik az iskolás életre, mikor a tanulóság nyolcz évre terjedő széleskörű tanulmányait becsomózni, a hiányokat pótolgatni s a tudottakat rendszeresíteni tartozik.

Ezek mellett aztán a helyes nevelési elvek alapján vezetett jellemesedő ifjuság a szokatlan zaklatások, kétes próbálkozások alatt kiesik sodrából bizony egyik-másik elhanyaglik s erkölcsi érzetében is elfajul. Szomorú és nem várt tapasztalat ez; de az élet ezt is igazolja. Mert mit is látunk sokszor? Elszomorodva látjuk, hogy a hosszú éveken át a tanárikar terössus vezetése alatt szerencsésen alakulás látszó ifjak egyike másikra mig előbb őszinte, megbízható, önmunkásságával alaposságra törekvő volt, most a félelem és szorongató aggódás befolyása alatt csalfa, megbízhatatlan, felületes, képmutató lesz. Csal és amit sokszor még az is, kinek józan önbizalmát mellett épen nincs oka az érettségi próbálkozásától félnie. Főleg az írásbeliekénél a szepedés hívja s az önfentartás őszöne oly változást idéz elő sok ifjuban, hogy a gondolkodó tanár nem egyszer megdöbbenve áll meg becsületes fáradozásának roncsaival, mikor tapasztalja, hogy legkedvesebb tanítványai csalják, ámitják jóakarata intézkedéseit és hálátlanul kijátszák. A félelem szorongató hatása alatt bámulatos egyik másik tanuló

vakmerősége, leleményessége s elvetemültsége egyaránt. Kivált a fuldokló minden felé kapkod s megéppázza jó tanárának szakálát becsületét, csak-hogy szívszorogtatását enyhítse. — És a tanár az ifjuság furfangjával szemben legtöbbször tehetetlen. Hogy tehetetlenségét beismernie ne kelljen, ha nem vállal semmi bűnrészességet, de nem is akadályoztatja meg a tömeg ősztonszerű törekvését, hogy a próbálkozás igaz vagy csalfa módon megállja. Így áll elő aztán olyan kétes természetű sokszor erkölestelen helyzet, mely a tanárt is zavarba hozza. A beterjesztett írásbeli dolgozatok alapján kell itélnie s osztályozása a szakemberek, ki a dolgozatok készítésénél folytonos ellenőrzést maga nem is gyakorolhatott. Tapasztalja, hogy gyenge, vagy nagyon közepes tanulók sokkal jobb dolgozatokat szolgáltatnak be, mint kitűnő tanítványai. Neki a tényleges alapon, a beérkezett munkák alapján kell bírálatát megejtenie. Így aztán nem egykor jön ellentétbe évekre terjedő tapasztalatokon alapuló meggyőződésével s lelkiismeretén követ el erőszakot, midőn a gyengét erősnek, a közepett kitűnőnek kell jellemeznie osztályzatában, mely aztán az ifjakat nem ismerők felülvizsgálatának van alávetve. A szóbeli vizsgálatnál aztán a tanár helyzete távozó tanulóival szemben kedvezőbbre válik bár itt is beavatkozásának mértéke és módja szerint úgy a tanulók, mint a bizottság előtt sok megítélésnek teszi ki magát.

Nem lehetne-e ezen mindenféle tapasztalt visszasságokon segíteni már még ha az érettségit meg se szüntetik az intéző körök?

Én ezt nem tartom lehetetlennek. Tudom, hogy a mi szűkebb körünkben e lapok olvasóival még ha teljesen egyetérténénk is, nem vagyunk jogosítva reformokat sem létesíteni, sem ajánlatba hozni. Gondolkozni azonban szabad e dolog felett, a tömegek egyező gondolkodása mégis sokszor előkészítő oka lehet célszerű reformoknak. Ez bátorít fel, hogy e tárgyról tovább szóljak.

Meggyőződésem szerint a nyolczadikba járók első félévi vizsgálatát az által lehetne jelentősebbé és komolyabbá tenni, ha gyakorlatba vétetnék az, hogy ki az első félév végeztekor két tantárgyból elégtelennek találta, az érettségihez azon iskolai évben nem járulhat. Kik az első félév vizsgálatát sikerrel megállják, azok mindnyájan járulhatnak az írásbeli érettségihez, melyet a nyolczadik osztálybeliek évet záró osztályvizsgálata ilyenképp nem tartozik megelőzni. Ezzel az évet záró idő beálltáig folyton az iskola kötelékében maradván minden nyolcad éves tanuló s egy írásbeliek után eső ismétlésekben maga iránti józan szeretetből mindenki részt venne.

Írásbelit csak a magyarból tételnék a tanulókkal. Egyrészt ez a fő tárgya a mai középiskolának, másrészt a ki anyanyelvén tartalmasan, értelmesen és jó ízléssel írni sem tanult meg nyolcz éven át, az éretlenségét ezzel unos-untig elárulja. A magyar írásbeli dolgozatokhoz is oly feladatok lennének az irodalom történet, a hazai történet, a földrajz, a természettan köréből kiválogatva, melyekben bő alkalma nyílnék a tanulónak olvasottságát, önálló gondolkodozását, nyelvelvi jártasságát és ízlését kitűn-

rátudja lehellni a régi ódon fényét. — Szinte egyedül állónak látszik lenni, a ki a csipkefinom, boszorkányos hangulatokat legnagyobb könyedséggel meg tudja rögzíteni.

S bár versei látszólag elsuhanó könyedségek, mint a lehelet, az árnyék, mégis e könyedségek mélységeket takarnak, s lelkünkben sokáig ott maradó érzést, gondolatot váltanak ki. Mados nemcsak hangulat ébresztő, de mély gondolatok embere is.

Tehetség, igaz tehetség, amit a jövőn kívül már ez a fűzet is igazol.

Hogya Musset, Reviczky Leopardilátvány szobrai előtt áll, az nem hiba a mai ultra modernekkel szemben.

Valóban úgy is tűnik fel mint a Reviczky alkonyodó iskolájának egyik visszatérő alakja, aki még egészen fiatal, s aki szembe száll az alkonyattal, s hajnali fényben, halvány biborban fiatal kezével szórja a sápadtnak látszó üde virágokat . . . . .

A „Mélység költészetéből“

VÉGE . . .

Érzem, tudom, hogy mindörökre vége.
Nem áttat többé nagy jövőm regéje.

Reményem foszló, arany-ködös álom,
Emléke után Golgotámat járom.
Mehaltam én a sugaras világnak.
Az én utamon lomha árnyak járnak;
Szomorú, csendes, bolygó emberek:
Itt napvilágok, fenn kísértetek.

Vig dalba zeng a temetők zenéje
És én láztól égve rohanok feléje.
De néha mégis . . . nyirkos, téli éjen,
Ha elborul a fény az ölmos égen,
S szürkén, remegve búvik a magány,
Mint tél hajnalán bus örömlány,
Szégyen fog el s valami vágyat érzek,
Hogy a sugárba visszatérjek.

Várlak.

Vártalak csendben, félálomban,
Vagy tán még most is álmodom.
Jer! Siess! Nézd: mi furesa árnyak
Keringnek a fehér havon.

Oh jöjj! Te vagy! A nyirkos léget,
Lágy szegfü-illat lengi át.
Halkan lép; mert irigy emberek
Beszennyezhetnék lábaid nyomát.

A halálhoz.

Jöjj bus testvére borús álmainnak,
Csókold meg sápadt, lázas homlokom!
Egy rém kísért, körmét szívembe vájja,
— Csontölemben majd szebbet álmodom!

De nem! Hadd jöjjön előbb az öröm!
S ha egyszer kacagva borom szüresölöm,
Könyelmű lányok közt, vad, szilaj társaságban.
Gsókolj meg akkor! . . . Csönd — szünik a zaj.
Az ajkakra reáfagy a kacaj.

Dermedten áll sok hahotázó társam,
— Mint szeptemberi késő, őszi esték,
Arcuk oly sárga, lemálik a festék,
S hogy rémület ül a fagyos pillákon . . .
Te szálj át velem e megunt világon!

tetni. Ezen írásos dolgozatok elkészítésénél nem fesszengene, sem félne a tanulók legnagyobb része s így vizsgálat értelmi és erkölcsi komolyságát semmi se háborítaná. Az érettségezőbb képzettségének megítélésére az ilyen dolgozat több alapot szolgáltatna, mint a mostani eljárás, habár ez is célszerűbb ez évek előtt gyakorlatban volt eljárásnál.

A szóbeli érettségi könnyen összeolvasztható lenne az osztályvizsgálattal. Legfeljebb abban kimélnék meg a vizsgáló bizottság tagját, hogy a vallásstanokból, a németből, görögből, görög-pótlókból és rajzból előző napokon tennének vizsgálatot a nyolczad évesek. A fontosabb nem említett többi tantárgyakból aztán a bizottság jelenlétében s ellenőrzése mellett folyó a vizsgálat, mely az érettségi nevet örökségképpen átveszik. Az ilyen vizsgálat rendjéről kiviteli módzatairól, mint kevésbé lényeges dobokról ezuttal szólni sem akarok, mert már most is reám szakad az a sejtélem, hogy cikkem olvasóim előtt iskolai szakszakus ezért unalmas.

Bizonyosan a középiskolai élet körében a tanárokat, tanulókat s gyermekeik sorsa felett szeretettel örködő és sokszor tulságosan aggabb szülőket a közoktatási ministerium érettségire vonatkozó célszerű intézkedése inkább megörvendeztette volna, mint a legjobban sikerülő országos torna ünnepe.

Különben az Isten szent lelke erősítse meg testben-lélekben azt az ifjúságot, mely ma az országos torna-ünnepély elmaradása miatt némi elkeseredéssel gondol csalódásra, Boldog ünneplést kíván olvasóinak

Benka Gyula.

Viharos megyegyűlés

Május 25-én folyt le Békésmegye rendes közgyűlése, a melyet tárgyszorozataról ítélve igen rendes lefolyásu gyűlésnek gondoltak, de a mely oly viharok között folyt le, a milyenek már rég volt tanuja a megyeháza nagyterme.

A vihar okozója — mint már sokszor — most is Ackim L. András a csabai parasztpárt vezére volt. Az alispáni jelentés kapcsán hozott fel közelmúltból egy csabai esetet, melynek kommentálása közben csakugy repültek a súlyosabbnál súlyosabb sértések.

Békéscsabán ugyanis megüresedett a jegyzői állás. A választásnál a polgárok között volt Hrabanszky Pál csabai rendőr főbiztos is, a ki mellett a paraszt párt is állást foglalt, de őt Sailer Elek csabai főszolgabíró nem jelölte. A mellőzött rendőrfőbiztos Korosi László csabai főjegyzőt okolta, azt állítván, hogy annak személyes ellentétén alapuló információja folytán mellőzte a főszolgabíró őt a jelöléssel. Ebből azután vehemens hírlapi támadások és nyílttéri közlemények indultak meg a főjegyző és főbiztos között, aminek folyamán mindkettő fegyelmi eljárást kért maga ellen, hogy így tisztázza magát a vádak alól.

Achim ezen esetet adta elő és erős sértések között jelentette ki, hogy még a vármegyében ilyen dolgok történnek, az alispán jelentését nem veszi tudomásul. Természetesen az ellenfelek is szót emeltek, miből nagy izgalom támadt. Végül a jelentést tudomásul vették.

Dr. Haviár Gyula szarvasi ügyvéd lemondása folytán a vármegyei helyettes főügyészévé 70 szavazattal Dr. Török Gábor békési ügyvédet választották meg Dr. Simonka György gyulai ügyvéd 36 szavazatával szemben.

A földadó kataszter tárgyában javasolt feliratot, amelyet múlt számunkban ismertettünk, elfogadta a közgyűlés.

Az aradi vesztőhely megváltására 700 koronát szavaztak meg.

Ezután a községek dolgai kerültek sorra, melyeket minden nagyobb vita nélkül tárgyaltak le, egyedül a Csabáról felkerült ügyeknél folyt le ismét egy kis csete-paté a csabai két állandóan harezban álló tábor között, de azért így is este 9 óra lett, mire a hosszú tárgysorozat utolsó pontját sikerült lemorzsolni, a mikorra már alig-alig lézengett egy-két megyebizottsági tag a nagy közgyűlési teremben.

UJDONSAGOK

— *Esküvő.* Fényes esküvő folyt le május 27-én a szarvasi róm. kath. templomban. Richard Ottó Arthur cs. és kir. mérnökkari ezredes vezette oltárhoz Lengyel Ilonkát, ebefalvi Lengyel Sándor dr. szarvasi ügyvéd leányát.

— *Uj doktorok.* Mérey Oszkárt és Fuchs Lajos ügyvédjelöltek a kolozsvári Ferenc József tud. egyetemen f. hó 29-én a jogtudományok tudorává avatták. — Sámuel Andor a kolozsvári egyetemen f. hó 29-én második alapvizsgáját egyhangu sikerrel letette.

— *Kitüntetett tanító.* A vallás és közokt. miniszter Dankó Somának szarvasi ág. ev. tanítónak az 1907 évi XXVII. t.-cikk értelmében a népnevelés terén — figyelemmel népirodalom működésére is — különösen a magyar nyelv eredménydus terjedése körül 31 éven át szerzett kiváló, fontos érdemei jutalmául az egyházi főhatóság véleményére évi 200 kor. fizetés természetével bíró személyi pótlékot engedélyezett. A kitüntetés a tanügy érdemes, jeles munkását érte.

— *Évzáró vizsgák.* A szarvasi ev. egyházközség iskoláiban az évzáró vizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni. Junius 1-én veszik kezdetüket a tanyai iskolákban, itt a körlelkész Rédei Károly pusztaföldvári lelkész lesz. Az első napön lesz a kákai községi iskolában vallásvizsga azután a furugyi iskolában, délután pedig az orosházi uti községi iskolában vallásvizsga, mely után a siratói iskolában rendes évzáró vizsga. Junius 2-án d. e. a Csabai uti községi iskolánál vallásvizsga, azután az Ezüst szőlői iskolában. Ugyanaznap d. u. a Skorka tanyai iskolánál. Junius 3-án Csabacsüdi Kita iskolánál, Kondorosi holdakon levő községi iskolánál szintén vallásvizsga utána a Csabai uti egyházi iskolánál a vizsga. Junius 4-én a Sápsszky és a Galóhalmi iskolánál tartatik meg a vizsga. Junius 5-én Örménykútban s a Maginyecz iskolákban, 7-én pedig a széles uti s Rózsási községi iskolákban a vallás vizsga, azután az Ó szőlői s a Tul a körösi iskolákban a rendes évzáró vizsgák. A belső iskolák vizsgái junius 7-én veszi kezdetüket, itt az egyházmegyét Mendöl Lajos kisszénási lelkész képviseli körlelkézi minőségben. 7-én Simkovics Pál és Csernák János növendékei vizsgáz. 8-án Brózik Lajos Dankó Soma, 9-én Ridedgh János és Molnár János, 10-én Palkovics Mihály és Bodnár Endre, 11-én Piliszky János és Benczur Mihály, 12-én Brózik Károly és Bodnár József, 13-án Rohoska Géza 14-én Kóczy Mihály és Varga János, 15-én Rohoska Béla és Pataki János tanítók vizsgáztatnak. A vizsgák templomokban tartatnak és pedig d. e. 8 orakor, s d. u. 3 orakor veszik kezdetüket. Az újtemplomban d. e. az óban pedig d. u. tartatnak meg a záróvizsgák.

— *Vilámcsapások.* F. hó 24-én délután nagy erejű vihar vonult végig a városunkon. A vihar vilámcsapásaival jelentékeny károkat, rongálásokat vitt véghez számos épületen. A hatalmas erejű vihar több középületünk fedélzetét is felszedte. A villám Czimrák Pál berényi-ut melletti tanyáját érte s fölgyújtotta, míg András János házának kéményét döntötte le. Emberéletet is sujtott, Busi Mihály ezüst szőlősi lakost kukoricakapálás közben agyonsujtotta.

— *Vihar közben halál.* Balázs János 9 éves gyerek az érparti szőlőkben legeltetett. Egyik tehén kötelét a derekára akasztotta, közben vihar keletkezett és a mennydörgéstől megvadult tehén a fiut magával elránta.

totta és agyontaposva a szerencsétlen fiu meghalt.

— **Nyilvános elszámolás.**

A szarvasi jótékony nőegylet f. hó 22-én tartott majálison belépti díjakból 93 K., felülfizetésekből 38 K. 80 fill. összesen 131 K. 80 fill. mely bevétellel szemben 82 kor. 10 fill. kiadás merült fel, úgy hogy az egyesület céljaira 49 kor. 70 fill. tiszta haszon mutatkozott e nyári táncmulatság eredményeképp. Felülfizettek: Dr. Haviár Gyula 7 kor., Haviár Dánielné 5 kor., Szirmay L. Arpad és Schreiber Lipczt 4—4 kor. Csábrády János Torkos László, Trstyánszky Károly 3—3 kor. dr. Fuksz Ede, dr. Nagy Béla, dr. Sámuel Viktor 2—2 kor. Fischer Ákos, Wihs Béla, Zay Lajos 1—1 kor. dr. Déry Henrikné 80 fillér mely adományokért a segélyezettek nevében léghálásabb köszönetét nyilvánítja az egyesület.

— **Másodfelügyelő választás.** Evang. egyházközségünk tanácsa a f. évi május hó 26-án tartott tanácsülésén töltötte be, eddig még egyáltalán be nem töltött, másodfelügyelői állását, megválasztván erre egyhangulag dr. Haviár Gyula kir. közjegyzőt az egyházközségnek hitbuzgó tagját. Midőn e választás felett örömlünknek adunk kifejezést, a nemes egyház tanácsának pedig gratulálunk a választáshoz.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Vármegyénk lelkes kir. tanfelügyelője Mikler Sándor az előtti héten a határban lévő iskolákat, míg az elmúlt héten a városban lévőket látogatta meg. Tegnap pedig értekezletre hívta az ev. egyházközség tanítóit, hogy meg figyeléseit, az illető tanítókkal személyesen közölje. Mint értesülünk az iskolák magyarosodása igen kellemesen lepte meg a tanfelügyelőt, s ebben a tekintetben a vármegyei idegen ajku elemi népiskolák között a a szarvasiak vezettek a mi, hazafias s lelkes tanítóink munkáságainak dicséretes szerzeménye.

— **A gyomai vásár** május hó 28-án, 29-én 30-án tartatik meg.

— **Halálozások.** özv. Huba Sámuelné szarvasi lakos 21-én 76 éves korában meghalt. Temetése 23-án délután volt. Az elhunytban Huba János szarvasi tanító édes anyját gyászolja.

— **Felrobbant fegyver.** Vasárnap délelőtt egy kisebb vadásztársaság cserkészelt egy őzbakra. Dr. Kiss László, a csabai járás közigazgatási gyakornoka, midőn fegyverét kilötte a fegyver csövében, épen azon a helyen, hol a fegyvert fogta, a töltés felrobbant, még pedig oly erővel, hogy balkezének két középső ujját a második ízületig leszakított. Kiss László súlyos sérülésével kocsira ült és sebeit a gyulai közkórházban vették ápolás

alá. Mutató- és kisujja szerencsére csak kissé sérült meg.

— **Elítélt szélhámós.** Agárdj Nagy Istvánt, a híres szélhámóst, aki mint detektiv a békéi Wenckheim uradalom főpénztárát akarta megdézsmálni, de rajta vesztett és a csendőrök elfogták, majd betegséget színlelve a csabai kórházból megszökött, utolérte az igazságszolgáltatás sujtó karja. Kassán hasonló manipuláció közben elfogták és a büntető bíróság a notorius betörőt és szélhámóst egy évi börtönre ítélte.

— **Elköltözött ügyvéd.** Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Wadianer Sándor orosházi ügyvéd elköltözés miatt a kamara lajstromából töröltetett.

— **Kinevezés.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a kísérletügyi személyzet tiszti létszámában Szeberényi Pál okleveles vegyész mérnököt ideiglenes minőségű fizetéstelen segédvegyésszé nevezte ki.

— **Negyven milliónál** több fedélcserépet tárgyanak évente a Bohn-féle téglagyárak a szab. Bohn-féle természetes vörös fedélcserépekből, melyek kiváló minőségüknel fogva közkedveltségnek és nagy keresletnek örvendenek.

— **Elfogott tolvaj.** Jó fogást csinált a békéscsabai rendőrség. Elfogta Abrahám Pál notorius tolvajt, aki Balta Mihály és több csabai lakos kárára számtalan lopást követett el. A lopott tárgyak nagy részét a mezőn elrejtette. De elfogatása alkalmával zsákmánygyűjtő helyét is elárulta, ahol a rendőrség óriási mennyiségű szerzőmő, ruhaneműt, pénztárcát és mindenféle összelopkodott tárgyat talált felhalmozva. A tolvaj suhanc a lopott holmit eladogatta s úgy tartotta fenn magát. A rendőrség most azon fáradozik, hogy a károsultak névsorát kinyomozza s csak azután kéri a büntetővizsgálat megindítását Abrahám Pál ellen.

Hirdetmény.

Alulírott Szarvas község előljárósága a hasihagymáz ellen való védekezés szempontjából ezennel közhírré teszi, hogy a Körös vizét sem ivásra, sem pedig a főzőedények, vagy egyéb ételmi szerek tartására szolgáló használati tárgyak mosására ne használják ugyszintén a házaknál levő kut vize sem használható fel ivóvízül, sem pedig az edények mosására. A kut vize mindig forrált állapotban használható az edények mosására.

Oly házaktól, ahol a hasi hagymáz betegséget az orvos megállapította, a tejnek eladása és a piacon való elárúsítása tilos.

Felhívtnak egyidejűleg az összes háztulajdonosok, hogy a zár alatt nem lévő kutakat, valamint a pecegődröket haladéktalanul tisztíttassák ki.

Miután a községben már öt artézi kut van, felkéri az előljáróság a lakoságot, hogy visszükségleteit az artézi kutakból szerezzék be, mert a tapaszt mutatja, hogy a hasi hagymáz legtöbbször a fertőzött ivóvízből keletkezik.

Szarvas, 1909. évi május hó 13.

Kollár Lajos, s. k. Kovács János, s. k.
főjegyző bíró.

Hirdetmény.

Az esküdtbiróságról szóló 1890. évi XXXIII. t.-c. 10. § a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az esküdtbirák alaprajstromát a község házában folyó évi június hó első napjától kezdve 15 napon át bárki megtekintheti, továbbá, hogy akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt e 15 nap alatt bárki felszólalhat és hogy a felszólalásokra, melyek a főjegyzői irodában kézzemlére lesznek kitéve, további 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet.

A felszólalásokat és észrevételeket a községi bírónál írásban keil beadni vagy szóval előterjeszti.

Szarvason, 1909. évi május hó 13.
Kollár Lajos s. k. Kovács János s. k.
főjegyző bíró.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a volt **Pesti Lajos**-féle vendéglőt átvettem, hol is a mélyen tisztelt közönség rendelkezéseire álló **billiárd** asztalom, jól gondozott fedett **tekepálinka**, kitűnő **Szekszárdi borok**, jégbe hűtött **Kőbányai sörök**, mindenféle szesz italok pontos kiszolgálása mellett, a tisztelt közönség becses pártfogását kérem

Kiváló tisztelettel
Medvegy Mihály.

MÁLNA és CITROM
szörpöt
jútányosan árúsít
ZÜSZ SÁNDOR
szodavizgyáros.

**2 jó fiút tanoncúl
felvesz HOLÉCZY
GUSZTÁV fűszer- és
csemege kereskedő
SZARVASON.**

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy helyben Kereszt-utca 168. szám alatt saját házamban a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

**mű selyem kelme festő- és
vegyészeti tisztító intézetet**

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát úgy festésre, mint vegyileg tisztításra bármilyen nemű uri, női és gyermek ruhákat egészben vagy szétbontva.

Vegyileg tisztítatnak továbbá, béli és színházi jelmezek, kézimunkák, napernyők klaczékeztű, csipke és tunisz függönyök, butorszövetek stb. pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

Gyász esetekben a gyászruhákat 24 óra alatt festetnek.

Midőn mindezeket becses tudomásul adom egyben nagy becsű pártfogását kérem 9—

teljes tisztelettel

Süveges János,
kelmefestő és vegytisztító.

Suchard, Stolwerk csokoládék, Karamellák,
Bonbonok, Cukorkák.

Fűszer, csemege, gyarmatárak. Gyógy-, ásvány-, keserűvizek. Szekszárdi borok. Szilvórium. Rum. Magyar, Francia Cognac olcsón.

Mélyen tisztelt vásárló közönség becses tudomására hozom, hogy **nagy áruaktáram** apasztása végett, áruimat a lehető legolcsóbban árusítom. Különösen ajánlom kitűnő zamatu aromás Cuba, Gyöngy, Mocca és Jáva kávéimat. Carolin, G. asszé, Jappán és Raugon rizseket. Mandola, mazsola, mogyoró, szilva, szilvaiz, továbbá mindenféle fűszeráruimat.

I-ső rendű gőzhengermalmi liszteket, cukrot a napi árak mellett.

Szőlőkötöző Jutta fonál, Raffia hánesot 1 kg. 1 korona. Szőlőpermetezéshez kék gálicot 76 filléért árusítom.

Amidőn mindezeket a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom, nem mulaszthatom el felkérni arra, hogy nagyrabcsült bevásárlásaival üzletemet felkeresni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel: **KOVÁCSIK KÁROLY.**
Deák Ferenc-utca.

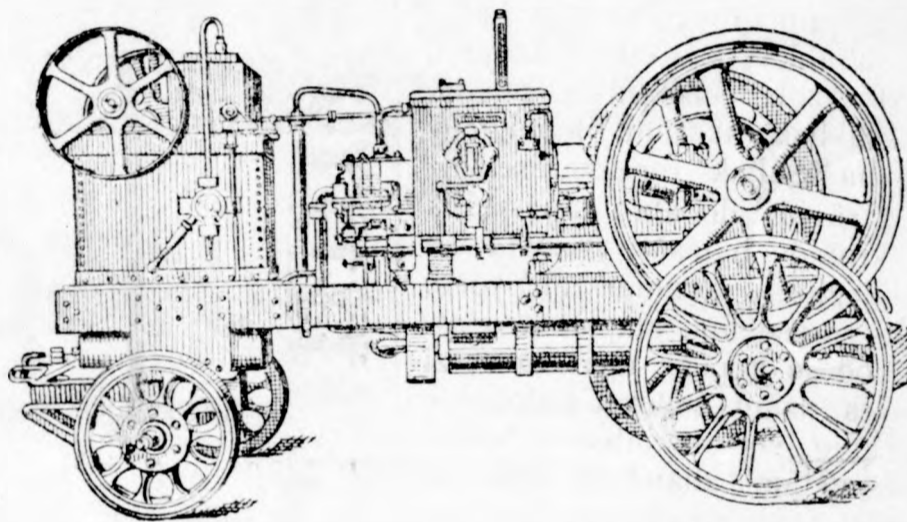
Ugyanott egy 14 éves fiút tanulóul felvétetik.

Jégbehűtött kőbányai Schätz-féle sörök 7/10-ed literes üveg 32—36—40 f.
Maláta sör, citrom és málna szörp.

Mindenféle festékek, olajok, lacok, padlóolajok,
Linoleum. Ecsetek. Meszelők.

Eredeti „Otto” benzin-lokomobilok

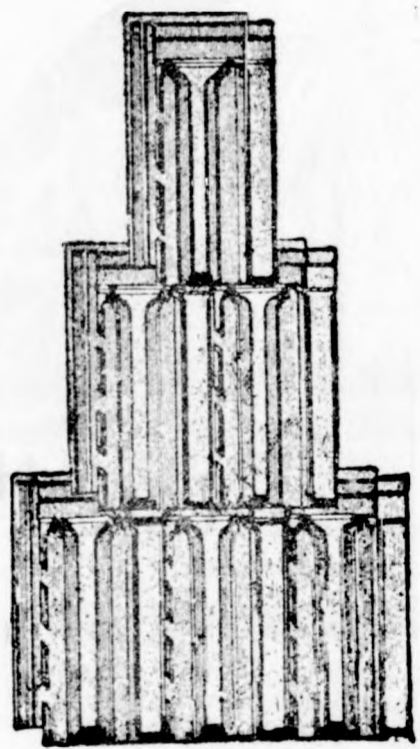
Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

benzin-, petrolin-, világítógáz-, földgáz- és szivógázmotorokat
1—1500 lóerőig gyárt

14—26 elismert elsőrangú, versenynélküli kivitelben csakis
LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Szabadalmazott Bohn-téle
természetes vörös fedél-
cserép.

BOHN nagykikindai cserepe

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviseleők kerestetnek.

BOHN téglagyár Nagyikinda

Egy bolti berendezés,

mely áll: puldt, üvegszekrény és állványokból jutányos áron eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Ezelőtt ha valaki elrontott a gyomorát elvesztette étvágyát, vagy székszorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése gyomorfájalma vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító ízű keveréket pilulákat, teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.

Most INDA-CUKORKA

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha éves előtt megeszik 1 vagy 2 darabka Indra-cukrot, akkor bármily erős székrekedése is van, azt göresök és erőlködési fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig éves után bevesz 1 darabka Inda-cukrot, akkor gyomra kitünően fog emészteni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőgést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik túlságosan elhízottak és karesubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitünő hatását. Szóval az Inda-cukor a legjobb gyomorszabályozó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor rendes működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket italokat s azokat megemészti, vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

Kapható mindenütt!

Ára 1 tekerésnek (10 darab) 40 fillér.

Készíti: **Balázsovich Sándor**
sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszertára és
székelyföldi gyógytermékeket feldolgozó
szak-aboratoriuma, Sepsiszentgyörgy
Középponti raktár. 7-10

Budapest, VIII., József-utca 35-37

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1909. május 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk. "	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind. "	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk. "	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk. "	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk. n.	7 55 "	5 40 "	—

Mezőhegyes	ind.	— " "	9 18	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk. "	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind. "	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk. "	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappali jelent.

Piaczi árak.

1909. május hó 28-én

Ó Buza piros	frt.	kr
Mercantil új buza	14	65
Sárgás buza	14	40
Úszkös buza	13	80
Árpa	13	—
Zab	8	40
Köles	8	70
Morzsolat tengeri	6	50
Luczerna mag prima	7	40
Hízott sertés	57	00
		48

Cipész üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemet az Árpád szálló bazár épületébe helyiségébe helyeztem át és azt a modern kor igényeinek megfelelően úgy rendeztem be, hogy akár kész áruk akár megrendelt áruk tekintetében t. vevőimet kielégíthessem.

Cipőimet elsőrendű anyagból, csinos és jó kivitelben állítom elő. Bátorkodom t. vevőim figyelmét azon körülményre is felhívni, hogy szakképzettségemet ez évben a fővárosi m. kir. technológián szerzett tapasztalataimmal bővítettem ki, minek folytán cipőimet a legdivatosabb forma szerint a láb természetes alakjához idomítva készítem amerikai és francia rendszer szerint.

A t. közönség szives pártfogását kérve vagyok

Teljes tisztelettel

S z ü c s J ó z s e f
cipész.

JOGOT! tarthat minden ember BORT

arra, hogy pénzéért jó **Oszterland József** fűszer-
csemege, bor- és ásványvíz kereskedésében szerzi be. — Fűszer és
csemege áru nemcsak olcsók, de mindig frissek. — Próbáljon bevásárlást tenni, meg fog győződni annak megbízhatóságáról.

Valódi villányi fehér és vörös borokból nagy raktár!
1 üveg jégbehűtött sör 16 kr.

A

gazdaság feloszlása miatt szép,
tarka tehénészet eladó:

Az állomány:

- 1 drb. tenyészbika
- 26 „ kisborjas tehén
- 5 „ 3 éves üsző
- 7 „ 2 „ „
- 9 „ 1 „ „

Megtekinthető: a Lajosalmi
gazdaságban. Posta, távirda,
távbeszélő és vasútállomás:
SZARVAS.

5-5

Uj könyvkötészet!

Könyvnyomdámot egy újonnan berendezett
könyvkötészettel bővítettem ki.

Minden e szakmába vágó munkát elvál-
lalok olcsó díjsszabás mellett.

S Á M U E L A.
SZARVASON.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA   BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- díszítőműhelyek.

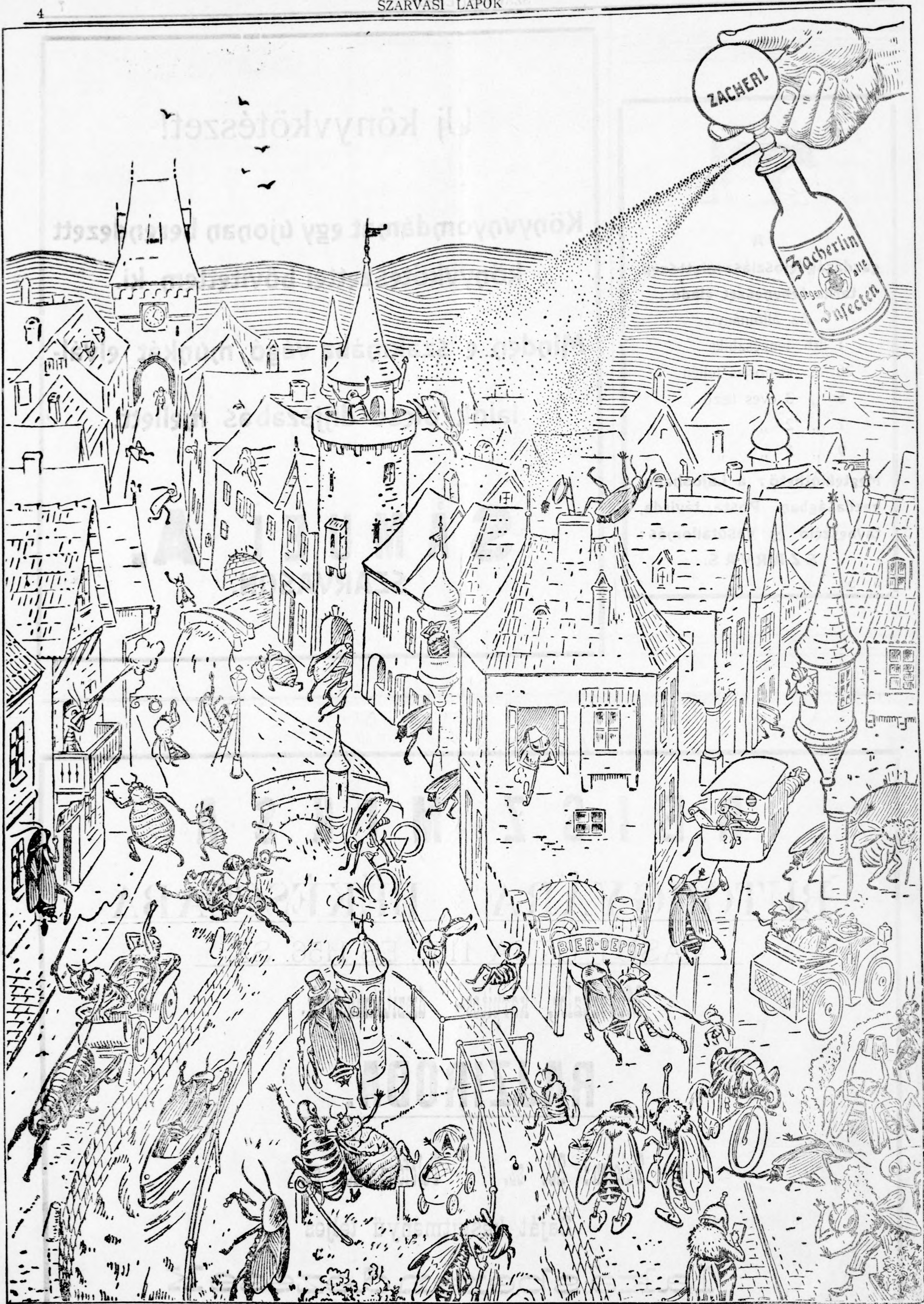
RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz.   Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.

A tisztességes becsületes kereskedő éberrel ügyel arra, hogy ha vevője utólréhetlen hatásánál fogva közismert „ZACHERLINT” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utána: októl, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által ovakodják, hogy pontosan ügyeljék a „Zacherlin” névre.